

Jättijärjestelmä digitaalisen tiedon pitkään säilytykseen

17.1.2008 15:00 — Tuomas Linnake
tuomas.linnake@digitoday.fi

Opetusministeriön työryhmä esittää sähköisen aineiston pitkäaikaissäilyttämiseksi yhteisen tietojärjestelmän luomista. Käytännön kysymykset toteutuksen osalta odottavat vielä vastauksia, mutta syntyvä järjestelmä on järkälle.

- Nyt on löydetty yhteinen ymmärrys ja tahtotila siitä, mitä pitää tehdä ja miten pitää tehdä. Konkretiaa on [syöttämä esittää opetusministeriön aloitettavaksi](#) [kaksivuotisen] kehittämissuunnitelman [vuosille 2008-2009], jonka selvä tehtävä on luoda yhteiset pelisäännöt, toimintamallit ja vaatimusmäärittelyt tietojärjestelmän toteuttamiseksi, arkistoneuvos **Markku Nenonen** Kansallisarkistosta kiteyttää.

Syntyvä järjestelmä on mittava, Nenonen rinnastaa sen parhaillaan kehitettävään kansalliseen potilastiedon arkistoon. Sähköisten asiakirjojen pitkäaikaisessa säilytyksessä puhutaan sadoista vuosista, ja järjestelmän piiriin kuuluu esimerkiksi verkkojulkaisuja. Asiasta määrää paitsi arkistolaki, myös laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä.

Miten pitkälti EU tulee määräämään digitaalisen tiedon pitkäaikaissäilytyksestä, ja mitkä ovat Suomen mahdollisuudet kulkea omia polkujaan? Nenosen mukaan järjestelmän toteutus on Suomen omissa käsissä, "mutta toteutuksessa pitää ottaa huomioon yhteentoimivuus eurooppalaisen digitaalisen kirjaston (European Digital Library) kanssa".

- Ei näitä järjestelmiä kuitenkaan nollasta lähdetä rakentamaan. Esimerkiksi potilasarkiston pohjallahan ovat Fujitsun tuotteet, Markku Nenonen muistuttaa. Työryhmä painottaa asiakkaiden palvelemista ja virastojen sekä organisaatioiden prosessien kehittämisestä. Tekniikka ei Nenosen mukaan ole hankkeen haaste, vaan se, miten toimintatavat saadaan uudistettua.

Opetusministeriön mukaan yhteisellä tietojärjestelmällä pystyttäisiin tuottamaan uusia sähköisiä palveluita, tukemaan organisaatioiden omia toimintamalleja ja lisäämään organisaatioiden yhteistoimintaa.

Ratkaisussa tulee hyödyntää yhdenmukaista teknologiaa ja standardeja sekä varmistaa niiden laaja-alaisuus, työryhmä esittää. Muistiorganisaatioiden sähköisen pitkäaikaissäilyttämisen ratkaisun tulee perustua valtionhallinnon it-strategiaan ja kokonaisarkkitehtuurilinjauksiin.

Järjestelmän kehittämishanke sijoitettaisiin Arkistolaitokseen. Hankkeessa suunniteltaisiin ja täsmennettäisiin vaatimusmäärittelyjä yhteisen pitkäaikaissäilytyksen tietojärjestelmän rakentamiseksi eri aineistotyyppjä varten.

Säilytettävän digitaalisen aineiston parissa työskentelevien muistiorganisaatioiden tulisi ottaa käyttöön yhteiset periaatteet kaikkialla, missä työskennellään säilytettävän digitaalisen aineiston parissa, erityisesti julkishallinnossa.

<http://www.digitoday.fi/yhteiskunta/2008/01/17/jattijarjestelma-digitaalisen-tiedon-pitkaan-sailytykseen/20081567/66>